

nazaran azdır. Şu anda söz almış 20 - 30 kadar arkadaşımız da yoktur. Divandan söz istiyen arkadaşlarımızın listesini almıştım. Sayın Ömer Ucuza arkadaşımız konuştu, 7 nci sırada Sayın Ahmet Yıldız var, belki ona son söz verilecek. Sonra, sırada olan Sayın Hüsnü Dikeçli de salonda yok. Sayın Köksal 8 nci sırada. Ben, 10 ncu sıradayım; fakat söz hakkından vaz geçiyorum.

Bütçenin tümü üzerinde bir kifayet önergesi verilmemiş olmak için, lütfedin hazırlıklarını yapmış olan bu iki arkadaşımız da konuşsunlar, böylece işimizi bitirmiş olalım. Bu iki arkadaşımıza konuşma imkânı vermek için ben söz hakkından vaz geçeceğim. Önergeyi kabul buyurmayın bu suretle de 50 milyarlık bütçe görüşülürken üzerinde kifayet önergesi gelmemiş olsun ve böylece işler bitmiş olsun. Bu suretle önergenin aleyhinde oy kullanmanızı rica ediyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Bilgen'in daha önce Hükümetten soru sorma hakkı baki kalmak üzere önergeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yapılan tenkit ve temennilere cevap vermek üzere Sayın Maliye Bakanı, buyurunuz.

MALİYE BAKANI SAİT NACİ ERGİN (Cumhurbaşkanıca S. Ü.) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar;

Çok acele cevap vereceğim, sebebi de malumdur. Yalnız sözlerime başlamadan evvel şu ciheti arz edeyim :

Sayın senatörlerin konuşmalarından hakikaten çok istifade ettik, birçok konuşmalar düşüncelerimizi veya çalışmalarımızı desteklemiş, teşvik etmiştir. Tabii bazıları vardır ki, onlara iştirak edemedik, fikir ayrılığı vardır, onlar başkadır.

Bir şey daha arz edeyim; bazı arkadaşlar Maliye Bakanının tutumundan bahsettiler. Bendeniz burada Hükümet adına konuşuyorum, onu zikretmeme müsaade buyurun.

Efendim, mevzuları şöyle ayırıyorum.

Birisi; 1971 yılı bütçe açığı. 1971 bütçe açığı nedir? 1971 bütçe açığı, Bütçe Karma Komisyonunda da söylediğim gibi, 4 ilâ 6 milyar arasında bir rakam olacaktır diye tahmin ediyoruz. Bu kadar aralıklı rakam söylemeden dolayı özür dilerim. Çünkü, bunun tayıninin üç usulü vardır.

Hazinenin yaptığı tediyelerden gidersiniz, bütçe ödeneklerinden gidersiniz, Plânlanmanın tediye yolundan gidersiniz; hepsi de ayrı ayrı sonuç verir. Fakat bendeniz kısa kesmek için bunu 4 milyar olarak tahmin ediyorum. Tahminim doğru veya eğridir bilmiyorum. Yalnız bu 4 milyar 1971 bütçe açığını ifade ederken, bu bütçe açığının neden ileri geldiğini de söyleyeyim. Bu açık, ek ödeneklerden ileri gelmiştir. Ek ödeneklerin mahiyeti hakkında da kısaca birkaç malûmat arz edebilirim. Meselâ; 516 milyon lira Millî Savunma, Sağlık, İmar ve İskân bakanlıklarına, 333 milyon lira deprem için İmar ve İskân Bakanlığına, 50 milyon lira Ege Üniversitesi ve akademilerine bağlı yüksek okulların her türlü masrafları için, 43 milyon lira yine deprem için Karayollarına, 200 milyon lira özel okulların kamulaştırılması için Maliye bütçesine, 55 milyon lira personelin 1970 yılından olan istihkaklarına, 55 milyon lira bekeci ödeneklerine, 43 milyon lira deprem için Köy İşleri Bakanlığına ve nihayet 1 900 000 lira personel giderlerine, 750 milyon lira İktisadi Devlet Teşekkülleri ihtiyacına; yani Devlet Demiryollarının toplu sözleşmeleri dolayısıyla ve saire...

Görülüyor ki sayın arkadaşlarım, bu ek ödeneklerin hiçbir tanesine bizim hakim olmamız mümkün ve hiçbirisinde bir tasarruf yapmamız imkân dâhilinde değildir. Bunun için bu ek ödenekleri verdik ve bu bütçe açığı tahakkuk etti. Yalnız bir hususu arz edeyim. Bütçe açığı hakkında yanlış bir fikir var. Diyolar ki, «Bütçe açığı 1972 yılı bütçesini de etkileyecektir.» Hayır sayın arkadaşlarım, 1972 yılı bütçesini etkilemez. Çünkü bunlar ceste ceste bugünden sarf edilmiştir. Yani eğer emisyonca; Merkez Bankası kanalı ise, bunlar o yolda müsbet veya menfi tesirlerini icra etmiştir, 1972 bütçesini etkileyecektir efendim.

İkinci bir nokta; «Fiyatlar artmıştır.» Bu fiyatların artmasında demin bir sayın arkadaşımızın ifade ettiği gibi iki nokta nazar var, öyle diyolar. Bir de sayın arkadaşım tekel maddelerine yapılan zamlardan bahsetti. Bunu zelzele için yaptık ve tekel maddeleri mükayyifattan belâkki edildiği için daima tütün ve içki içenler bu hususta biraz mağdur edilir; ama bu maliyeciliğin kaidesidir. Özür dilerim bu böyle olagelmıştır.